

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อศึกษาให้ทราบถึงประสิทธิผลในการนำนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไปปฏิบัติ ตลอดจนเพื่อค้นหาปัญหา และอุปสรรค ในขั้นตอนของการนำนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานกันทั้งลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้สันทัดกรณี จำนวน 13 ท่าน และการวิจัยเชิงปริมาณ ในรูปแบบการเก็บแบบสอบถามจากผู้เข้ารับบริการทางการแพทย์ จำนวน 200 ชุด ในพื้นที่ 4 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค และโรงพยาบาลเชียงใหม่ราม 2 สำหรับการกำหนดขอบเขตของการศึกษาได้อาศัยวัตถุประสงค์หลักของนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า มาใช้เป็นกรอบชี้วัดประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลของการศึกษา บ่งชี้ว่า การนำนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไปปฏิบัติค่อนข้างที่จะมีประสิทธิผลอยู่พอสมควร คือ จากตัวชี้วัดประสิทธิผลที่ตั้งไว้สามประการนั้นได้รับการนำไปปฏิบัติในระดับที่มีประสิทธิผลแตกต่างกัน กล่าวโดยสรุป คือ (1) ความสะดวกในการเข้ารับบริการทางการแพทย์ ถือได้ว่าฝ่ายที่นำนโยบายไปปฏิบัติดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) การได้รับการบริการทางการแพทย์ที่เท่าเทียมไม่ได้รับการเลือกปฏิบัติ ก็ถือว่าฝ่ายผู้ให้บริการทางการแพทย์ได้นำหลักการนี้มาปฏิบัติได้ค่อนข้างมีประสิทธิภาพพอสมควร (3) ระบบสาธารณสุขที่มีความพร้อมโดยเน้นการบริการผ่านเครือข่ายปฐมภูมิ เป็นส่วนที่ยังคงไม่มีประสิทธิผลมากที่สุด

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไปปฏิบัตินั้น จากการศึกษาพบทั้งปัญหาของผู้เข้ารับบริการทางการแพทย์ และปัญหาของผู้ให้บริการทางการแพทย์ ซึ่งปัญหาทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์และส่งผลถึงกัน ในลักษณะที่วาทะนโยบายซึ่งถูกกำหนดโดยผู้บังคับบัญชา ได้กลายมาเป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการที่จะดำเนินการตามนโยบาย อันส่งผลต่อเนื่องไปยังประชาชนในฐานะผู้ที่เข้ารับบริการในที่สุด

ท้ายที่สุดนี้ ผลจากการศึกษายังสะท้อนให้เห็นว่า นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ยังหาได้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าอย่างแท้จริงไม่ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบที่รัฐบาลกำหนดออกมานั้น ยังมีอีกหลายประการที่ยังคงแตกต่างและห่างไกลจากเจตนารมณ์แห่งหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าอย่างที่จะควรจะเป็นอยู่มาก แต่ทั้งนี้อาจถือได้ว่านโยบายสาธารณะดังกล่าว คือ จุดเริ่มต้นสำคัญของการปฏิรูประบบสาธารณสุขของไทย ซึ่งหากประสบความสำเร็จได้ก็จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

This study has the objectives of acknowledging the effectiveness of the application of the Universal Health Coverage Policy including finding the obstacles and the problems prevailing in the implementation of this policy. The study has used the process of research of both qualitative and quantitative methods in form of indepth interviews from the expertise of 13 persons. The quantitative research has been made by collecting questionnaires from the medical service receivers of 200 copies within the areas of 4 hospitals. They are Maharaj Hospital of Chiang Mai, Chiang Mai Municipality Hospital, the McCormick Hospital and the Chiang Mai Ram 2 Hospital. The frame of study has been setup with the main objectives of the Universal Health Coverage Policy to indicate the effectiveness of policy implementation.

The result of the study has rewarded the achievements. They are the evaluation indicators of the effectiveness in the three categories. In implementation, the three categories have different levels of effectiveness. In conclusion, the reliability is (1) the convenience to receive the medical services rendered. If the medical services can be provided conveniently, the implementation of the policy is to be counted as effective. (2) the services provided are rewarded equally to the receivers without any discrimination. If the said condition is implemented successfully, the effectiveness will be met in this category. (3) the public health system is ready to be rendered under the restrictions of the services to be made through the primary connections, which are known to be the most ineffective sector of the services rendered.

Regarding the problems and obstacles of the implementation of the Universal Health Coverage Policy, from the study, sides of indications are met by the medical service receivers and the medical services providers, whereas both sectors are having relative effects on each other. Typical policy making and implementing by the bureaucrats become the main obstacle in the implementation of the policy to be carried out by the authorized workers, resulting effects prevailing among the population of service receivers.

The epilogue to be provided from the study is a reflection of the policy of universal propulsion; the health security for all under the implementation at this moment still shows a shortage of the real practice as is required by the true intention of the policy maker. In conclusion, all are due to the formality setup by the government. Many dimensions are differentiated; causing different dimensions of development and setting out farther distances from the targeting aimed by the Universal Health Coverage Policy as it should be. However, it should be treated that this public policy is the important beginning of a creative policy of reformation for the public health system in Thailand as a whole, if successful, the people in general shall be benefited in the form of having more quality of life.